

Kai majo waftha
konej hat masha
le fape iloma to to

[Faint, illegible handwritten scribbles]

[Faint, illegible handwritten scribbles]

[Faint, illegible handwritten scribbles]

Kai majo waftha

3186

[Faint, illegible handwritten scribbles]

Je kunn

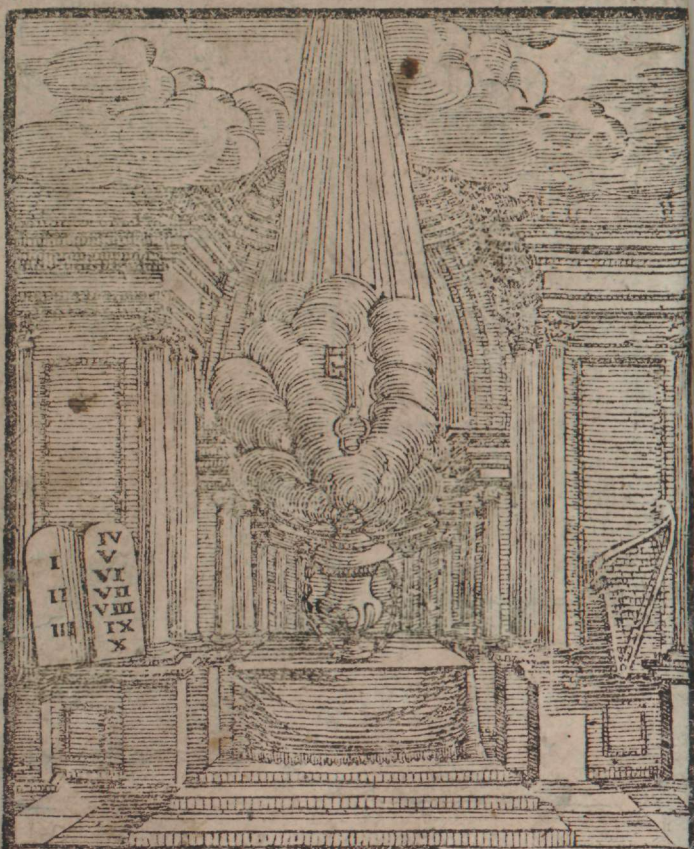
Seom Mikka
Welle Carli
Hoson July 1180

Seom Mikka

Seom Mikka
Carli
July 18/1800

Seom Mikka
Je kunn

24
L. 10
K. 10

Parto = Ma Kele
Kāsi Kamat.

R J G A,
ben Gotilob Christ. Frölich.

Lutterusse Katekismus.

temmä sissen omma

- I. Kristlikko Oppusse wiis Pätükki.
- II. Oppus Jummalä Riki Wötme
Piddämissest.
- III. Oppus Pättal = Käümissest.
- IV. Lutterusse Käsümisse.
- V. Hommungunne nink Soddangunne
Palwus.
- IV. Palwus enne nink perräst
Söömaiga.
- VII. Koddo = Oppus.
- VIII. Lühhikenne Oppetus ligest Krist-
likkust Uosust.

R i g a . L i n a n
trätkis Gottlob Christian Frölich,
1784 Njastajak.

Esmanne Wätük

Jummalala kumme Hästui

ei kui eggäüts Esä ehk Perre - Wannamb neid
ommille Latšille ehk Perrele peäp selgede ette
luggema, saggede meelde algatama nink neid
neide perrä mannisma.

Esmanne Käsk.

Minna olle se Issand sinno Jummal:

Sinnul ei peä mitte muud Jummalid
allema minno een.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat ülle lige Usja pelgäma,
armastama, nink uskma, ehk temmä päie lootma.

Toine Käsk.

Sinna ei peä mitte Issanda, omma
Jummalala, Nimme kurjaste pruukma; sest
Jummal ei tahha seddä mitte nuhtlemata
jättä, se Temmä Nimme kurjaste prugip.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgäma nink armastama,
et meije Temmä Nimme man ei wannu, ei neä, ei
nöijo, ei wölsi, ei ka petta: enge peäme seddä lige
Häddä sissen Appi heikama, pallema, kitma nink
tennäma.

Kolmas Käsk.

Sinna peät pühhä Päiwä pühhendama.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgäma nink armastama,
et meije Juttust nink Jummalala Söana ärrä

ei pólle: enge peáme seddã pühhás piddãma, háðt
Melet Eumma ninf opma.

Neljas Rásk.

Sinna peát omma Essa ninf omma
Eumma aumustama, et sinno Rásk. háste
ráup, ninf sinna farwa ellát Ma páál.

Mes se om?

Meije peáme Jummalat pelgãma ninf armastama,
et meije omme Wannambid ninf Essantid árrã ei
pólle, ei ka wihhastã: enge peáme neid aumustama,
neid orjama, neide Sõnna wõtma, ninf neid armsas
ninf ausas piddãma.

Wijes Rásk.

Sinna ei peã mitte ávratapma.

Mes se om?

Meije peáme Jummalat pelgãma ninf armastama,
et meije omma Láhheimba Jhhulle ütteke Rahjo ehk
Wigga ei re: enge peáme teddã aumwitama ninf
eddest saatma lige ihholikkõ Háddã sissen.

Rues Rásk.

Sinna ei peã mitte Abbi. Ello rifma.

Mes se om?

Meije peáme Jummalat pelgãma ninf armastama,
et meije pubrastã ninf ausastã ellãme Sõnna ninf
Teggode sissen: ninf et eggãuts omma Abbiast
peãp armastama ninf aumustama.

Sãitomes Rásk.

Sinna ei peã mitte warrastama.

Mes se om?

Meije peáme Jummalat pelgãma ninf armastama,
et meije omma Láhheimba Rahha ehk Háð ei wõtta,
ehk

ehk karwala Rauba ehk Ostmisssega henne Käte ei sada: enge peäme teddä awwitama, temmä Hääd nin' Nätöitust karwatada nin' hoita.

Kattessas Käst.

Sinna ei peä mitte karwalat Jummis-
tust andma omma Lähhembra wasta.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgäma nin' armastama, et meije omma Lähhembra päle karwalat Kõmbel ei wõisi, teddä ei pettä, Keeld temmä päle ei pessa, ehk Kurja Kõnnet ei tõsta: enge meije peäme teddä wab-
bandama, Hääd temmäst kõnnelema nin' kil' Usja hä pole käämma.

Üttesas Käst.

Sinna ei peä mitte himmustama om-
ma Lähhembra Maija.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgäma nin' armastama, et meije karwalusssega omma Lähhembra Perraändust ehk Maija hennele ei püwwä, ei ka üttele Digusse Lähhe al henne kätte ei sada: enge peäme teddä aw-
witama, et temmä seddä wõis piddäda, nin' se man-
ni jäädä.

Kümnes Käst.

Sinna et peä mitte himmustama, om-
mo Lähhembra Naist, Sullast, Näässikut,
Tõbrast ehk kil, mes temmä perräle om.

Mes se om?

Meije peäme Jummalat pelgäma nin' armastama, et meije omma Lähhembra Naist, Perrer ehk Tõbrast
henne pole ei kisse, ehk temmäst ärrä ei sada: enge

peäme neid mannisfema, ei nemmä jäwa nink terwa,
mes neile sunnis.

Mes ütley nuid Jummal figist neistfannatfist
Käsfust?

Temmä ütley nida: Minna, se Is'and,
Anno Jummal, olle ütš wäggew wiuhane
Jummal, se neide päle, kumma minno
wihtawa, Wannambide Pattu Roddo o'sip
Laste päle, kolmanda nink neljanda Pölwe
fisse. Ent neile, kumma minno armasta-
wa nink minno Käsku piddäwa, te minna
Hääd, ammat tuhhande Pölwe fisse.

Mes se om?

Jummal ähwärdap nuhhelda kii, kumma neides
finnaste Käsfude ille astwa; Seperräst peäme tem-
mä Biuha pelgäma, nink ei peä mitte nisugauste
Käsfude wašta teggema. Ent Temmä tootap Armo
nink kii Hääd figille, kumma temmä Käsku piddä-
wa. Seperräst peäme teddä ka armastama, tem-
mä päle looma, nink hääl Melel temmä Käsfude
perä teggema.

Toine Pätk om

B ü h h ä K i s t i = A s t

ni kui eggäns Isä eh? Perre, Wannamb teddä
peäp Ommatfid oppetama ja neid temmä perä
mannisfema.

Eddamänne Tük, Lomiesest.

Minna ussi Jummalala se Isä, figs
wäggewa, Taiwa nink Ma, Loja fisse.

Mes

Mes se om?

Minna uesu, et Jummal minno kike Eodu, Usjuga om Ionu, mulle andnu Jhho nink Henge, Silmi, Rõrwu nink kile Lu, liikmissi, Meest nink Moistus, nink weel ülles peap: päle se, Reiwid nink Rangi, Sõki nink Joki, Maija nink Korta, Maist nink E-st, Põldo, Eõprid nink kile Hääd, kige Jhho nink Ello Tarwistusse nink Patoitussega rikkalikkult nink eggä päiwä õnnistap; kige Häädä eest kaitap, nink kige Kuoja eest hoijap nink paimendap. Nink seddä teep Temmä kile selgest issalikust Armost nink Heldussist, ilma minno Arvatenimisse nink Eõra. Se kige eest olle minna jälle wõlgo teddä teunäda nink kitta, orjata nink kuulda. Se om tõttelikult tõisi.

Tõine Tük, Arvõlunnastamisest.

Nink minna ussu Jesusse Kristusse, Jummal aino Poja, meije Issanda sisse, te om sadu pühhäst Waimust, Jmalle tulnu Mariast, puhtast Meitsist, kannatanu Pontsusse Pilatusse al, Nisti päle pedu, arvõlolu nink mahha mattetu: Ulla lännu Põrgo e Hauda, kolmandal Päiwäl jälle üllestõõnu Kooljist, ülles lännu Tamwarte, istup Jummal se kigewäggewä Jsa hääl Kael. Eäält saap temmä jälle tullema, tohhut moistma, Ellawide nink Kooljide päle.

Mes se om?

Minna ussu, et Jesus Kristus, tõttelik Jummal Jsest iggäwest sündinu, nink kile tõttelik Jannimine, Meitsist Mariast sündinu, om minno Issand: te minno arvõkaddomu nink arvõsunnitu Jannimist om lunnastanu, arvõstnu nink arvõ pästnu kigest Waimust, Sur.

Surmast nink kurrati Wäest; eimitte Kulla ehk Höppega, enge omma pühhä Kalli Berrega nink omma süta Kanuatusse nink Surmaga, et minna Temmä omma peä ollema, nink temmä Riikin temmä al elläma, nink teddä orjama iggäwetsen Digusfen, Waggauksen nink Dususfen, otse nida kui Temmä om ülles tõsnu Surmast, elläp nink wallitsep iggäwes. Se om tõttekkult tõsi.

Kolmas Tük, Pühhäandamisest.

Minna ussu pühhä Waimo sisse, ütte pühhä kristlikko Kertut, Pühhide Ossauf, Partu Andisandmist, Pihha Üllestõssemist, nink ütte iggäwesit Ello. Amen.

Mes se om?

Minna ussu, et minna ei woi mitte ommast Melest ehk Wäest, Jesusse Kristusse, minno Issanda sisse usku, ehk Temmä mannu tulla; enge pühhä Waim om minno läbbi Armo: Oppusse kutsnu, omme andidega waigustanu, õigen Usun pühhäandanu nink ülles piddanu: otse nida kui temmä seddä Kogona kristlikko Koggodust Ma pääl kutsup, koggup, waigustap, pühhäandap nink Jesusse Kristusse man peap õigen ainun Usun. Kunnan kristlikkun Koggodusfen temmä muue nink kigille Uskille eggäpäiwätk Pattu riikolikkult andis annap, nink wümsel Päiwäl minno nink kile Koolid saap ülles ärrätama, nink mulle, kige Uskidega Kristusse sissen, ütte iggäwest Ello andma. Se om tõttekkult tõsi.

Kolmas Päätös

Pühhä Eosa = Meije Walmus,
ni kui eggants Eosa ehk Perre: Wannamb teddä
peap Ommatid selgede oppetamis ja neid temmä
perrä mannitsenta. Meije

Peije Jisä, ke sinna ollet Taiwan, püh-
händetus sago sinno Nimmi, sinno
Kiik tulgo meile, sinno Tabrminne sündö
kui Taiwan, nida ka Ma pääl. Meije päi-
walikko Leiba anna meile tämbä, nink anna
meile andis meije Süda, nida kui meije andis
anname ommille Süudleisille. Nink ärräsaarto
meid mitte Riisatusje stose; Enge päästä meid
ärrä Kurjast. Sest sinno perrält om Riisus,
Wäggi nink Nuwustus, iggäwetsel Njal.
Amen.

Meije Jisä, ke sinna ollet Taiwan.

Mes se om?

Jummal tahhap meid sega häältseda, et meije peä-
me uskma, teddä meije armsat Essä ollewat, nink
meid temmä öige Laste; et meije julgeste nink öige
Lotussega Teddä peäme pallega, kui arma Laste om-
ma armsat Essä pallega.

Eddimänne Palwe.

Pühhändetus sago sinno Nimmi.

Mes se om?

Jummala Nimmi om kül hennesest essi pühhä;
ent meije pallega sensinnatsen Palwen, et temmä
ka meije man pühhäas saas.

Kuis se sünnip?

Kui Jummala Sönnä selgede nink puhtaste oppes-
atas, nink meije ka pühhälikkult kui Jummala Laste
se perrä elläme. Seddä arwita meid, armas Essä
Taiwan! Ent keä töisite oppetap nink elläp, kui
Jummala Sönnä oppetap, se ei pühhända mitte
meije seän Jummala Nimme. Se eest hoija meid,
armas taiwane Jisä!

Töine

Töine Palwe?

Sinno Niil tulgo.

Mes se om?

Jummala Niil tullep käl ilma meije Palweta temme
mäst esfi; Ent meije palme sensinnatsen Palwen, es
se ka meije manou rullas.

Kuis se sunnip?

Kui taiwane Josa meile omma pühhä Baimo ano
nap, et meije, Temmä pühhä Sönnä, läbbi Temmä
Nemo, ussume, niäl jummaliikult elläme, sin ajalik
kult nink sääl iggawes.

Kolmas Palwe?

Sinno Tahminne sündö, kui Taiwan,
nida ka Via pääl.

Mes se om?

Jummala hä, armolik Tahminne sunnip käl ilma
meije Palweta; Ent meije palme sensinnatsen Pal
wen, et temmä ka meije man sunnis.

Kuis se sunnip?

Kui Jummal lik Kuria Nouwo nink Tahmist ärrä
häetap, nink keläp ärrä seddä, mes meid ei tahha
laste Jummala Nimme pühhendada, nink Temmä
Niil tuda: Kui om, Kurrati, se Jima, nink meije
Lihha Tahminne: Enge kinnitap nink peap meid
kangede omman Sönnan nink ussun, meije Oisani.
Se om Temmä armolinne nink hä Tahminne.

Neljas Palwe.

Meije päivalikko Zeiba anna meile
tämbä.

Mes se om?

Jummal annap päivalikko Zeiba ka käl ilma meije
Pal

Palweta sigille kurlille Jnnimissille; Ent meije palles
me sensunnatsen Palwen, et Temmã meid seddã las-
ses tutta, nink Tennoga meije päiwälikko Leiba wasta
wotta.

Mes om päiwälikk Leib?

Kil mes Jhho Toituselle nink Allespiddämissele
tarwis om: kui om Söök, Jook, Keiwa, Kängitse,
Hone nink Maja, Wöld, Edyra, Rahha, Hä,
wagga Abbikaas, waa Latse, wagga Berre, waa
nink ussutawa Ulamba, hä Ballitus, hä Jlm,
Rahho, Terwus, Karristus, Uuro, hä Göbra,
ussutawa Kullalisse, nink muudo nijuggust.

Wijes Palwe.

Anna meile andis meije Süda, nida kui
meije andis anname ommille Süüdeisille.

Mes se om?

Meije palleme sensunnatsen Palwen, et se Jesã
Taitwan es tahhas mitte meije Partu päle kaada, ei
ka neide perräst meije Pallemist weile keelda: sest meije
ei olle mitte se wäärt, mes meije palleme, ei olle ka
seddã mitte ärrã teninu; enge Temmã tahhas meile
kii selgest Armust anda: sest weije teme egaapäiwa
paljo Partu, nink tenime selget Ruhclust. Sis tah-
hame meije ka kii jälle Süüdämist andis anda, nink
hääk Melel Hääb tetta neile, kumma meije wasta
patwa.

Kues Palwe.

Nink ärrãsaatto m. id mitte Riufatusse
sisse.

Mes se om?

Jummal et Riufa kii seddãke, ent meije palleme sen-
sunnatsen Palwen, et meid Jummal tahhas horta nink

B

ülles

üllespiddäda, et meid Kurrat, Jhu nink meije Eibha
 ärrä ei pösta, ei ka huk'eta, Umb Usu, kat'e Mörte
 nink mu sure Häu nink Partu sisse; Nink ehk meid
 sega peäs kuusarama, et meije siski woissime ärrä-
 wäärda, nink Woimust sada.

Säitsmes Palwe.

Enge pästa meid ärrä Kurjast.

Mes se om?

Meije palleme sensinnatsen Palwen, kui ütte puh-
 huga, et meid se Jösa Taiman, kizesuggutsest Jhho-
 nink Henge. Hä nink Uwo, Kurjast, tahhas ärrä-
 pästa, nink wimäte, kui meije Tunnikenne tullep,
 meile ütte önsot Otsa anda, nink meid Armoga sestinnat-
 sest Häddä: Ortust henne mannu Taimatte wörta.
 Amen.

Mes om Amen?

Et minna peä kindmä ollema, et nisuggutse Palwe
 omma sel Jösal Taiman wastawdelliko nink kuultu;
 sest Temmä essi om meid kässnu nidade pallelda,
 nink tootanu meid kuulda. Amen, amen se om Ja,
 ja, nida peäp sündima.

Neljas Päät.

Pühhä Ristmisese Saakrament,

ni kui egaäüts Jösa ja Perre Wannamb tedä peäp
 Ommatšid oppetama nink neid temmä perrä
 mannitsema.

Lesmält: Mes om Ristminne?

Ristminne ei olle mitte palhas Wessi, enge om
 Wessi, Jummalä Kässun säeu, nink Jummalä
 Sönnaga ühhendetu.

Rumb

Kumb es sis om niuggune Jummalä Sönnä?

Kui meine Jesand Kristus ütlep Matteuse Ramastun wimärsen Päritükkin: Minge nink teffa Jungreis kuf Dagganid, neid risten se Josa, nink se Poja nink se pühhä Waimo Nimmel.

Töijelt: Mes annap eht sadap Ristminne?

Temmä sadap Partu Andisandmist, päästap äredä Surmast nink Kurratist, nink annap iggäwest Önnistust figille, kumma seddä uskwa, kui Jummalä Sönnä nink Toetus ütlep.

Kumb es sesamma Jummalä Sönnä nink Toetus om?

Kui meije Jesand Kristus ütlep Markusse Ramastun wimärsen Päritükkin: Keä ussup | nink ristitas, se saap önsas sama; ent ke ei ussu, se saap ärräjunnitus.

Kolmandalt: Kuis Weessi ni suri Aesju woip tetta?

Weessi ei te seddä törtelikku mitte, enge Jummalä Sönnä, kumb se Weega nink se Wee man om, nink usk, kumb Jummalä Sönnä Been ussup. Sest ilana Jummalä Sönnä om Weessi pahos Weessi, nink ei olle mitte Ristminne, ent Jummalä Sönnä om temmä ütse Ristminne se om: ütse armostäis Ello-Weessi, nink Wäisse, Sündmissä Wihminne, pühhä Waimun; Nida kui pühhä Pawel ütlep, Titusse Ramastun Kolmandan Päritükkin: Jummalä Josa teep meid omma Zallestusse perrä önsas läbbi pühhä Waimo Jälles sijn tamissi, nink Wastseteggemisse Wihmissä, kumba Temmä rikkalikult meije päle om wälja tallanu, läbbi Jesusse Kristusse, meije Önnisteggegua; et meije Temmä Armust öiges tettu, iggä-

wetse Ello Perrändajis saasse Lotusese perrä
Se om töttelik Sömma.

Neljändalt: Mes sis nüüd nisuggune Westi
Kijuminne tähhendap?

Temmä tähhendap, et wanna Adam meije sissen
peäp, läbbi eggapäwatse Rahhitemisse nink Paccust
Käänmissä, ärräppotetama, nink ärräpcoolma Eigt
Pattu nink Kurja Himmuga, nink peäp eggapäwa
jälle ette tullesma nink üllestousma wastne Juniminne,
E Digussen nink Puhtusen Jummalä een iggäwes
elläp.

Kun es se kirjoter om?

Pühhä Pawel Romal. 6. ütlep: Meije olleme
Kristussega mahhamattetu, läbbi Ristmissä
Surma sisse; et ötse kui Kristus om ülles
ärrätetu Kooljist, läbbi Eesa Nuwustusse,
nida peäme ka meije wastnen Ellun Eäüma.

Wies Pätük

Pühhä Altari Saakrament,

Mes om Altari Saakrament?

Se om meije JESUS DA JESUSSE
KRISTUSSE idtelik töisine Jhho nink Weri,
Leiwä nink Wina al, meile Risti, Rahwale
suwwa nink juwwa Kristussest essi säetu.

Kun es se kirjotet om?

Nida kirjotama pühhä Ewangelisti, Matteus,
Markus, Lukas, nink pühhä Apostol Pawel:

Meije Jesand Jesus Kristus, sel Döl, kui
Temmä ärrä anti, sis wöt temmä Leiba,
tennas, murs nink and ommille Jungulle,
nink

nink üttel: Wötke, söge, se om minno Jhho, kumb teije eest antas. Sedda tekse minno Mälletusfes.

Selsammel Kombel wöt Temmä ka Karritat verräst Öddango: Sööm: Wiga, tennas nink and neile, nink üttel: Wötke nink joge tik se sissest; sennane Karrit om se wastne Lepping minno Berren, kumb teije nink mitma eest ärrawalletas, Patta Andisandmises. Sedda tekse, nisaggede kui teije sedda jode, minno Mälletusfes.

Mes awwitap nisaggune Söminne nink Jominne?

Sedda näüwa meile nesinnatse Sömma: Teije eest ärräantu nink ärrawalletu Patta Andisandmises. Se om; Et meile Saakramentiu Pattu Andisandmist, Ello nink Önnistust neide Sömmu labbi antas: Sest fun Pattu Andisandmist om, sääl om ka Ello nink Önnistust.

Kuis ihholik Söminne nink Jominne ni suri labbi om: Uoju wop tallitada?

Söminne nink Jominne ei te töttelikult sedda mitte, enge ne Sömma, kumma nida käuwa: Teije eest ärräantu nink ärrawalletu Pattu Andisandmises. Kumma Sömma se ihholikko Sömissse nink Jomissse man omma kui Pätük pühän Saakramentiu; nink te neidsammu Sömma ussup, sel om, mes nemmä ülewa nink tootawo, se om, Pattu Andisandminne.

Kes sis pühhä Altari Saakramenti tullulikkult
wastawõttap?

Paastma nink ihholikkult henda walmistama om
kül kaunis wäljaspiddine Walmisiaminne: Ent se
om õigede auka nink walmis, ke neid Sõnnu uskup:
Teije eest arraantu nink arrawalletu Pattu An-
disandmisjes. Ent ke neid Sõnnu ei usku, ehk
sest katite mõtet, se om umbusklik, nink ei olle mitte
õigede walmistetu. Sest se Sõnna: Teije eest,
pürowap selgid usklikku Süddamid.

Jummala Riki Wõtme Piddamisest.

Mes omma Jummala Riki Wõtme?

Jummala Riki Wõtme om se Boimus, kumba
meije Jõsand Jesus Kristus Ma pääl Armo. Dopusse
Kulutamisse si se om säednu, neile Pattarsille, kumma
henda Pattust kaandwa, Pattu andisanda, ent neile,
kumma henda Pattust ei kända, Pattu kinnitada;
Nida kui Kristusse Sõnna tunnistawa.

Kuis sis Jõsand Kristus ütlep?

Nida ütlep Lemmä Jani Ramatun 20. Pärükkin:
Dese kui Jõsa minno om lähhätanu, nida lähhata
minna teid ka. Wõtke pühhä Waimo, kelle teije
Pattu andis annate, neile omma nemma andis antu,
nink kelle teije Pattu kinnitate, neile omma nemmä
kinnitatu.

Mink tarbis es nesinnatse Wõtme tõlbawa,
ehk mes Tullu es neist om?

Sõdda rääwa meile ne Sõnna: Kelle teije
Pattu andis annate, neile omma nemmä andis
antu.

antu. Se om: et uskille Juminiustille Kristusse
Nimmel, Pattu Andisandmist, tumba Temmä, läbbi
omma Berre nink Surma, neile om saatnu, kulute-
tas nink kunnitetas, et neide Usk peap kängembas min-
nema, neide Süddäme Seedminne kunnitetama nink
waigistetama; S. st. Usku perrä tullep Rahho Söäme
sisse, kui Pat om andis antu.

Kuis Jumiminne woip Pattu andis anda?

Jumiminne ei te seddä töttelikkult mitte kui Jumini-
minne hennel: st. essi, enge Ammeri perräst, Jssanda
Kristusse k. kinnisse päle, nida kui ne Sömma tun-
nistawa: Kelle teije Pattu andis annate, neile
omma nemmä andis antu; Wõtke pühhä Wai-
mo. S. st. öse kui Juminiuse Pojal Ma pääl Boi-
mus om, Pattu andis anda, nida om Temmä seddä
samma Beimust Juttusse: Ammeri sisse säednu, kui
Temmä ütley: Öse kui Josa minno om läbhä-
tanu, nida läbhäta minna teid ka Jan. 20. 21.
Nink Euf. 10, 16. Ke teid kulep, se kulep minno.

Kelles sis peap andis antama Pattu?

Neie, kumma töficien Rahhisemissen omme Pattu
ülles tunnistawa, nink allandikko uskikko Söämege
Armo nink Rõmustamist Jesusse Kristusse perräst
pallewa Nida kui Jssand Kristus Ewallutselle
ütley, Matt. 9, 2. Olle rõõmsa, Poig, sinno
Pattu omma sulle andis antu. Nink Pattu lah-
hitsejalle Naiselle, Euf. 7, 48. 50. Sinno pattu
olgo Sulle andis antu; Sinno Usk om sinno
awwitanu; minne ärrä Rahhoga.

Kelles sis Pattu peap kunnitetama?

Kigille Umbuskille, nink neile, kumma hendä Pat-
rust ei kändä, kumma wallato Rõmbel Pattu sisse jöwa
ellama,

elläma, nink eik Kristill'ko Mannitsust ärräpölgwa;
 Nida kui meije Jssand Jesus Kristus oppetap.
 Matt. 18, 15. Kui sinno Welli sinno wasta
 Pattu teep, sis minne nink nomi teddä henne
 nink temmä waijel usfinda. Kui temmä sinno
 Eulep, sis ollet sinna omma Welle woitnu
 (sanius sanu.) Ent kui temmä (sinno) ei Eule,
 sis wõtta weel ütte ehk kats hennega, et eik
 Nesi iaisap kätte ehk kolme Tunnistaja Suun.
 Ent kui temin neid ei Eule, sis üttele sedda Kog-
 goduselle; Ent kui temma ka Koggodust ei Eule,
 sis pea tedda kui Pagganat nink Müütill'ko.

Pattal = Käümisfest.

Mes se om Pattal Käüma?
 Omme Pattu Jummalalle, nink Temmä Ussemel,
 Kerk. Essandalle illestunnistama.

Mitus Tükki es sis Pattal: Käümise man
 peäwa ollema?

Kats Tükki. I. Et Jnoininne peäp omme Pattu
 illestunnistama. II. Et temmä seddä Wallale. Ku-
 lytannist ehk Andisandmist Kerk. Essandast nida peäp
 wastawõtama nink usfima, otse kui olles temmä seddä
 Jummalast essi kuulnu nink sanu; Ei pea mitte kate-
 sie wõtama, enge kindmäste usfima, Pattu se läbbi
 ollewat, andisanta Jaiwan Jummalala een.
 Märätsid Pattu es sis peäp illestunnistetama?

Jummalala een peäp Jnoininne hendä ligist Pactus
 siidlik'us tunnistama, ka noist, kumbe meije ennämb
 ei tija nink ei tunne, nida kui meije, Jssa-meije Palwen,
 tema. Ent Kerk. Essanda een peäme ennege neid Pattu
 illestunnistama, kumbe meije tijaime, nink omman
 Edämen tunnerge.

Kumma es ne Pattu omma?

Siin peät sinna omma Ello, Salluse päle kaema Jummalala kumme Kässu perä, kas sa ollet Eesa Emma, Voig, Tüttär, Essand, Emmand, Sullane, Kaätsik: kas sa ollet olmu sönnawõllik, ussutaew ja ussin. Kas sa kelleke ollet Kurja tennu Sõnnu ehk Tõga: kas sa ollet warrastanu, holeta olmu, miiddake hukka saatnu, ehk Kahjo lassnu sündida.

Atle, mulle lühikeselt, Tuitao minna Pattal: Käännisen omme Pattu peä ülles: tunnistama?

Nida wõit sinna Kerk, Essanda wosta ütelda;

Muwoik Kerk-Essand, minna palle teid, teije tahasse minno Pattu, illestunnistamist kuulda, nink Jummalala polest neide Andisandmist mulle kinnutada.

Minna waine Pattane tunnista ülles Jummalalle nink teile, et minna oile rassedaste, Mõtte, Sõnnu nink Tõga Pattu tennu, nink sega Jummalala Bihha nink Nuhtlust äräteninu. Ent minna kahhitse omme Pattu kigest Süddämest, nink palle neid andis Krisiusse peräst, ke minno Pattu eest om ärrakolu. Minna tahha eddispäide henda parrandada. Armas Jummal, anna mulle se tarbis omma wihha Waimo!

Se päle peap Kerk Essand jüttelema:

Jummal olgo sulle armoik, nink kinnitago sinno usku. Amen.

Onsa Lutterusse Käännisese,
Kumbe neilt peap käännitama, kumma Law:
wale tahtwa minna:

1. Kas sinna ussut henda Pattatse ollewat?

Ja minna ussu, minna olle Pattane.

2.

2. Kustas sinna seddã tijat?

Jummala kumme Kãssust; Meid ei olle minno mitte piddãnu.

3. Kas sinna ka kahhitset omme Pattu?

Ja minna kahhitse, nink se tsep minnulle wãega haiget, et minna Jummalat wasta olle Pattu tennu.

4. Mes ollet sinna sis omme Pattuga Jummalast ärrãteninu?

Jummala Bihha nink Nuhtlust, ajalikko Surma nink iggãwest Hu'katust. Rom. 5, 8. 9. n. Pãr. 6, 23.

5. Kas sinna ka lodat õnsas sada?

Ja minna loda.

6. Mist es sinna sis hendã rõmustat?

Minno armlast Jõstandast Jõsusfest Kristusfest.

7. Kes om Kristus?

Jummala Poig, tõttelik Jummal nink ka tõttelik Jnaiminne.

8. Mirtus Jummalid om?

Üts ainus; Jõsa, Poig, nink pühã Waim, ja ne kolm omma Üts Olleminne 1 Jan. 5, 7.

9. Mes om sis Kristus sinno eest tennu, et sinna hendã Temnãst rõmustat?

Temnã om minno eest ärrãkolu, nink om omma Werd Kisti kullen minno eest ärrãwallanu, Pattu Andisandmisses.

10. Kas om Jõsã ka sinno eest ärrãkolu?

Ei olle mitte, sest Jõsã om ennege Jummal, pühã Waim ka. Ent Poig om tõttelik Jummal nink tõttelik Jnaiminne, Kisti kullen minno eest ärrãkolu, nink om omma Werd minno eest ärrãwallanu.

11. Kais sinna seddã tijat?

Pühãst Armo • Oppusfest, nink Saakramenti Sõnnust,

Sõnnust, nink Temmä Jhho nink Werre man, kumb mulle Saakramentini Kihlas om antu.

12. Ütle, mulle neid Sakramenti Sõnnu?

Meije Jhsand Jesus Kristus. sel Döl, n. t. s. kae 14 und 15. Lebhe pole pääl.

13. Kas sinna sis usfut Saakramentini Kristusse tõttelikko Jhho nink Werd ollewat?

Jaa, minna ussu seddä.

14. Mes sis sinno pannep seddä uskma?

Kristusse Sonna: Wõtke nink söge, se om minno Jhho; Joge kii se siisest, se om minno Werri.

15. Mes peäme teggema, kui meije Temmä Jhho söme, nink Temmä Werd jome, nink nida seddä Kihla wöttame?

Meije peäme Temmä Surma nink Werre Ärrä-wakaniist kulutama, nink se päle mõrlema, kuitao Temmä meid om oppetani: Seddä tekke ni saggede, kui teije seddä jote, minno Mälletusses.

16. Nink perräst peäme Temmä Surma mällestama, nink seddä kulutama?

Et meije oppeme uskma, et ütsite Good. Assi ei olle woinu kii terra meije Pattu eest, kui ütsündä Kristus, tõttelik Jummal nink Inniminne; nink et meije oppeme hirmoma meije Pattu eest, nink oppeme neidsammu sures arwama, nink et meije hendä ütsinda Temmäst rõnustame, nink nida sesamma Usu läbbi õnsas sanre.

17. Mes om Teddä sis ajanu sinno Pattu eest koolma nink kii teggema?

Temmä suur Arm Temmä Eesa wasta, minno nink mu Pattu side wasta, nida kui kiiotet em.

Jam.

Jan. 14, 31. Rom. 5, 6. 8. Gal. 2, 20. Ewes.
5, 25.

18. Minik perräst tabhat sinna sis Jesusse
Larowalle minnä?

Et minna oppe uffina, et Kristus minno Partu
perräst surest Nemust om ärräbolnu, kui parhella
ütteldu; Minik et minna perräst Temnäst ka oppe
Jummalat nink minno Lähembat arma tama.

19. Mes peap Kieci, Junitnist mannisema
nink ajama, Altari Saakramenti sagge
daste wötina?

Jumjala polest peap tedda Issanda Kristusse
Käst nink Dootus, perräst ka teminä omma Hädda,
kuihä teminä Kala pääl om, sinnä ajama, kumma
perräst nisuggune Kästminne, Hästseminne nink
Dootaminne sünnip.

20. Ent mes peap Junitminne teggema kui tem
mä säräst Hädda ei tunne, nink se Saakra
menti perrä ei jannone, ei ka isone?

Seis ei woi partimb Rouw sada antus, kui et
temmä esimalt hendä peap läbbi kaema, kas temmä
ka weel Hähä nink Weed om, nink uffina Kieci, mes
se jelt ülep. Gal. 5, 16. 17. Rom. 7, 18.

Toiselt, kaego temmä henne ümbre, kas temmä ka
we. Jina sie sen om, nink wötlego, et temmä Partust
nink Häddäst ei sa Wadust ollema, nida kui Kieci ülep.

Jan. 15, 18. 20. 1. Jan. 2, 15. 16. n. Pär. 5, 4. 5.

Koimandalt, sis saap ka jo Kuarat temmä
Hambret ollema, ke talle Wötsmisse nink Rööwmissega
D nink Päiwa sisest piddi nink wähaspiddi ei sa
Kahho jämma, nida kui Kieci tedda kuisup. Jan. 8, 44.
1. Petr. 5, 8. Ewes. 6, 12.

Sommogunne

HominoGUNNE (ÖDDANGUNNE) PALWUS.

— Önnistago minno Zummal Jesa, Poig nink püh-
ha Waim. Amen.

Minna tenna sinno, armas taiwane Jesa, läbbi
Jesusse Kristusse, sinno arma Poija meije
Jesanda, et sinna minno minnewal Osel (Päiwal)
ni armolikkult ollet holdnu nink fairsnu. Minna
palle sinno, sinna tahhas mulle andis anda kii min-
no Pattu, kumbega minna sinno olle ärrä wißhastan-
nu; Nink sinna tahhas minno ka selsimatsel Päiwal
(Osel) ni armolikkult hoita, Pattu, Häutusse nink
kige Kurja eest, et kii minno Mötte, Söuna, Teggo
nink Ello sinno Male perräst wots olla. Seß minna
auna omma Jhho nink Henge, omma Keiserinne,
(Keisri) Ällembid, Wannambid, nink kii Kristi-Kah-
wast sinno Zummalikko Hoolde nink Kätre. Sinno
pühhä Engel olgo minnoga, et kurrei Wainlanne üttele
Woinust minno ülle ei sa. Amen.

PALWUS enne Sööm - Niga.

Kii Silmä lootwa sinno päle, Jesand, nink sinna
annat neile neide Söki ommal Nal. Sinna
arwot ülls omma rohket Kätk, nink teet sönus kii,
mes ellap. Hi. Nalega.

Au olgo Zummalalle, Jesale, Pojale nink Püh-
häle Waimulle! Amen.

Meije Jesä, ke sinna ollet Taiwan, n. e. s.
Kae 9. Lehhe pääl.

Jesand

Jesand Jummal, taiwane Jsa, önnista meid nink
neidsinnatsid sinno Andid, kumbe meije sinno
rohkest Armust wasta wöttame, läbbi Jesusse, Kris-
tusse, sinno arma Poja, meije Jesanda. Amen.

Palwus perräst Södm: Uiga.

Tennäze Jesandat, sest Tennä om helde, nink
Tennä Heldus püssip' iggäwes; te figelle Lih-
hale Söki annap, Eä Töprille Söta annap, nink
norille Kaarnille, kumma teddä appi heikawa. Jesan-
dal ei olle mitte hä Meel Hobbese Wäest, ei ka Meles
Hä kenti Luist; Jesandal om hä Meel neist, kumma
teddä pelgäwa nink tennä Armo päle lewäwa.

Au olgo Jummalalle, Jssale, Pojalle nink pühhäle
Waimulle. Amen

Meije Jsa, Eä sinna ollet n. r. s. Eae 9. Lehhe pääl.

Meije tännäme sinno, Jesand Jummal, taiwane
Jsa, läbbi Jesusse Kristusse meije Jesanda,
fige sinno Ande nink Häreggemisse eest, Eä sinna ellät
nink wallitset iggäwest, iggäwerses Uas. Amen.

R o d o s D y p u s.

Eht: Mönne Tunnistuse pühhäst Kirjast,
kumma eggäurten Eriklittun Saisusen Inni-
mist oppetawa, kuitao temmal sinnis omman
Saisusen eht Ammetin öigede nink Eriklittule
ellada.

I. Puistoppide, Kerfissandide nink Oppetajide
Kohhus.

Puistow (Koggodusse Opoe ää nink Ulekaeia) peap
ollemä laitmatta, ütte Raife: Mees, taine, par-
tas, ansalik, Wöra, Bastawöra, oppetalik; ei mitte
Jodil

odit, ei Tapleja, ei ka tiggeda Kaswo Püüdja. enge
 sane, ei mitte riidleja, ei ka ahne; Ke omma Maija
 este wallitsep, kel sönnawõtlikko Laasi omma, fige
 usussega (Ent ke omma Kotta ei tiia wallitseda, kuis
 omma Jumma'a Koggodusse eest saap Hoold kand-
 a?) Ei mitte hillane Kristi-Ussu-Wõtja: Et temmä
 les ei paiso, nink Kurra:i Suudusse sisse ei satta.
 Tim. 3, 2-6. Tit. 1, 9.

Kuuljide nink Rihhelkonna Rahwa Kohhus
 omma Oppetajide wasta.

a) Odge nink joge, mes neil om; sest Tõteggija
 om omma Palga wäärt. Luf. 10, 7.

b) Jesand om Armo-Oppusse Kulutajille säednu,
 Armo Oppusest elläda. 1 Kor. 9, 14.

d) Ke Sõnnaga oppeteras, se jaggago ka fige-
 uagust Hiäd selle, ee tedda oppetap. Arge essige mitte,
 Jummal ei las se hendä mitte naarda. Gal. 6, 6. 7.

e) Wannambid, kumma häste wallitsewa, peap
 lätewõrta Kuwo wäärt yetama; essiärrälikkust neid,
 kumma Tõdd teggewa Sõnnan nink Oppetussen. Sest
 Kirri ütles: Sinna ei peä Hiiale Suud kinni
 kütma, keä Riht pe-säp. Nink Tõteggija om omma
 Palga wäärt. 1 Tim 5, 17. 18.

g) Meije pallome teid, Wellitse, neid tut'a, kum-
 ma teije sean Tõdd teggewa, nink kumma teie ülle
 lajewa Jesanden, nink kumma teid manitsewa;
 Piddäge neid weel ennambest armsas, neide Tõ per-
 räst. O'ge rahholikko herne waijel 1 Tess, 5, 12 13,

h) Kuulge omme Oppera id, nink olge neite sõnna-
 wõtlikko; sest nemmä walwawa teije Henge eest, nida
 kumme, kumma Arwo peäwa andma: E nemmä sedda
 Rõmuga reesse, nink ei mitte puhhata, sest se ei olle
 teile mitte hä. Hebr. 13, 17.

III. Jumlikkust Üllembist.

Eggäürs Heng olgo Üllembille allahetikk, kum-
 mil Woimus (temmä) ülle om. Eest Üllem-
 bat ei olle, kui ennege Jummalast. Nin^ä kum Üllembid
 om, ne omma Jummalast säetu. Keä nüüd Üllembide
 wasta pannep, se panned Jummalala Säduese wasta.
 Ent kumma wasta pannewa, ne sawa Kohro-Sonna
 herne ülle sama. Eest Päliko ei olle mitte Häteggole
 Pehus, enge kurjale. Temmä ei kanna mitte ilmasja-
 ta Mõka. Eest temmä om Jummalala Sullane, Tas-
 soja Nuhtlussest selle, ke kurja teep. Rom. 13, 1. 2. 4.

IV. Allambist.

a) Andte Keisrille, mes Keisri perräst, nin^ä Juma-
 malalle, mes Jummalala perräst om. Matt. 22, 21.

b) Seperräst sünnis allahetikk olla, ei ütfinda Nuht-
 lusse perräst, enge ka Süddäme-Teedimisse perräst.
 Eest seperräst peäte ka Tattinat masma. Eest nem-
 ma omma Jummalala Sullase, kumma ikkes se pääl
 omma. Sis tassoge nüüd eggämihelle, omma Wõl-
 ga; Tattinat, kelle Tattinat sünnis; Auwo, kelle Au-
 sünnis. Rom. 13, 5. 6. 7.

d) Sis mannisse minna nüüd, fige eestmält tetta
 Vallemissi, Valwussid, Eest-Pakwid nin^ä Tennamissi
 kike Jannimiste eest, Kunningide eest, nin^ä kike eest,
 kumma Üllemba omma. Et meije ütse rahhosiikko nin^ä
 wälki Sillo woime riddada, figen Jummalala Pehusfen
 nin^ä Ausussen. Eest se om hä nin^ä wastawõttik Jum-
 mala meije Dümistreagiaa een. 1 Tim. 2, 1. 2. 3.

e) Algata neide Meede, Pälikuille nin^ä Üllembille
 allahetikk nin^ä sõnawõttik olla, nin^ä figelle häle
 Tõle walmi olla. Tit. 3, 4

g) Olge

g) Olge allahetitlikko tiuelle Innimiste Säädmis-
selle Jofanda perräst, olgo Runningalle, kui Ullemballe,
ebl Päsiuile, kui neile, kumma Temmast lomma läh-
hären, Kuriateggijille kui Nuhtlusfes, ent Häteggijille
Kittusfes. 1 Peetr. 2, 13. 14.

V. Abbi: Ello Rahwa Kohhus.

a) Mihhe, elläge omme Naisie man Moistusfega,
nink andke Naisie: Suggulle, kui nõrgemballe Annus-
malle Almo, kui Ello Armo Kaas-perrändajille, et teije
Pahvussille Butust ei sa. 1 Peetr. 3, 7.

b) Mihhe, armastage omme Naisi, nink ärge olge
Pärreda neide wasta. Kol. 3, 19.

c) Naise, olge ommille Meestille allahetitlikko, kui
Esfandale Jesusfelle: Nida kui Sara Abrahammille
sõnnawdētik olli nink kuts teddā Esfandas, kumma
Tūris teije ollere sanu, kui teije Hääd teete nink ei pelgā
ütteke Harmotamist. 1 Peetr. 3, 6. Erwees. 5, 22.

VI. Wannambide nink Laste Kohhus.

a) Wannamba, ärge kihhotage omme Lasti Wih-
hale, enge kaswatage neid Karrisstamissen nink Jofan-
da Mannisemissen. Erwees. 6, 4. Kol. 3, 21.

b) Laste, kuulge omme Wannambid Jofandan,
fest se om õige. Alwusta omma Esfa nink Emma,
(se om eesmänne Käsk, kummal Tomotust om,) et
sinno Kässi häste käüs, nink sinno Jggā piik olles
Ma pääl. Erwees. 6, 1. 2. 3.

VII. Sullaste, Näütsikkuide, Päiwiliste, Tõtege-
gijide nink Teoliste Kohhus.

Sullase, kuulge omme ihholikko Esfandid Pesho
nink Wärrisennisfega, omma Sdāms Waggausfen,

E

Kui

Kui Kristust, ei ütsinda Sihnii een orjaten, kui Jnni-
 mis'e Mele perräst olla, enge n'da kui Kristusse Sul-
 lase, Hengest Jummalata Tahmist tetten, dese kui orjasse
 teije hä Melega Jssandast, n'nt eimitte Jnnim'ssi;
 Nink teedke, et mes hääd eaggäuts saap teggema, seddä
 peap tälle ka tassotama Jssandast, olgo Sullane ehk
 Wabbandil. Ewees. 6, 5. 6. 7. 8.

VIII. Perre. Essandide nink Emmandide, ka
 Perre. Meeste nink Perre Naiste Kohhus.

Essanda, tekke ka seddäsamma neide wasta, nink
 jätke mahha Ahwärdamist; Nink teedke, et teil hennel
 ka Essandast om Tä wan, nink Temmä man ei olle
 Surusse. Kaemist. Ewees. 6, 9.

IX. Nore Kahwa.

Nore, olge Wannambille allahetlikko; Nink piddä-
 ge Maddalust finni, sest Jummal panney Kõrki wasta,
 ent Madda ille annap temmä Armo. Sis allandage
 henda nüüd Jummalata wäggema Käe alla, et Temmä
 teid ülkendas ommal Ahal. 1. Peetr. 5, 5. 6.

X. Läsja Naiste Kohhus.

Se om õige Läss, ke ütsinda om, n'nt Jummalata
 päle today, nink jääp Palwusse nink Appiheiknise
 päle, O nink Päiwa. Ent ka Lihha Himmun elläp,
 se om elläwalt kolu.

XI. Eggäutte Jnnimise Sündiw-Kohhus.

Sinna peät omma Lähhembar armastama, kui
 henda esü. Se Sõnna sisen omma fik Kässu ürte
 woetu. Rom. 13, 9. Nink piddäge Palwust fike
 Jnnimiste eest. 1. Tim. 2, 1.

Sühhifenne Duppetus

Figest Kristillikut Usust.

1. Kuis om taiwas nink ma, ja kii mes taiwan nink ma pääl om, ütškörd ommete sanu?
Temmä om kii loba.
2. Kuis kutsutas teddä, ke kii om Ionu?
Jummalas.
3. Kes tunnistas teddä, et Jummal kii om Ionu?
Pühhä kiert tunnistas teddä. 1 Mos. 1, 1. Algimäksen loise Jummal taikvast nink maad.
Ap. Teg. N. 17, 24. Jummal kii teddä ilma nink kii, mes se sissen om, om tennu; sesamma, sest et temmä taikvä nink ma Essand om, ei ellä mitte kättega tettu koan; teddä ei orjata ka innimiste käest, kui olles tal middäke waja; temmä eest annap kigille ello nink hõngo nink kii.
4. Kui Jummal teddä ilma om Ionu, kas temmä sis enne ilma Ionij om olnu?
Ja temmä om iggäwest.
5. Teddas tunnistas kieri Jummalat ollewa?
Temmä tunnistas, et temmä om Josa, Poig nink pühhä Wain. Matt. 28, 19.
6. Es ne kolm sis kolm Jummalat olle?
Et olle, enge ne kolm omma ütö.
1. Jan. 5, 7. Sest kolm omma, kumma tunnista taiwan, Eesa, Ebuna nink pühhä Wain, nink ne kolm omma ütö.
7. Kui Jummal teddä ilma, kumb wäega saur om, om Ionu, kas temmä sis ka wäega wäkew ei pei ollema?
Ja temmä om se figewäggewamb. Luk. 1, 37.
8. Kas olles Jummal woinu luowa teddä ilma, kun kii ni häste kollo sännip nink middäke se sissen ei olle ärräunnetetu, kui temmä ka wäega tarz es olles?
Es olles woinu; enge temmä peip töttelikult se figetargemb ollema.
9. Teddas kieri weel tunnistas Jummalat ollewat?
Temmä tunnistas, et temmä om ütö näggemata Wain, ke pühhä, öige nink töttelik, ja se figeõnsamb, figetõrgemb nink fige illemb om.

1. Lta. 6, 15. 16. Se õnnis ntu ütšinda Wägaewänne, kige kunnal gide Kunningas nint kige eesandide Esjand — kummal ütšinda om timfoolmisi nint se walguusen ellap kohhe keäfe ei wol mannu tulla, kumba ütšit inuimanne ei olle nännu nint ei wol ka nättä; Selle olgo awo nint iggawenne kongus, Amen.

10. Kas Jummal seddä ilma, kumba temmä om lonu, essi ka iks ällespäp?

Käts sis, konna jo mu keäfe tedda ei wol ällespäwäda. Up. Leg. N. 17, 25.

11. Ent kas wois ka Jummal seddä ilma älles piddäda, kui temmä essi ka kiz es wallitjes nint kige eest itkes hood es kannas?

Ei iggäwel. Up. Leg. N. 17, 26. 1 Petr. 5, 7.

12. Mitme päiwaga om Jummal seddä ilma lonu? Kume päiwaga

13. Mes om Jummal seitsimel päiwäl tennu?

Tennä hengas; se om temmä es loise eundämb middäfe.

14. Mitmasuggutse es ne lood: asia omma?

Kaitesuggutse, nättäwa nint näggemäta.

15. Kumb es ne näggemäta omma?

Ne enall, ni hä, kui kurla, ja kiz mu waino.

16. Mitmal päiwäl om Jummal edimäti innimisi, Adamit ja Ewa, lonu?

Kumendäl päiwäl.

17. Belle palges om Jummal neid lonu?

Duunas palges. 1. Mos. 1, 27

18. Mes om Jummalala palge?

Nis Jummalala Saarnatseus.

19. Märitse olliwa sis innimise algmisen kui nemmä Jummalala palge perrä olliwa loou?

Larga, õigeda, pühhä, waa, nint õnsa. (Ewref. 4, 24. Kol. 3, 10.

20. Märitse olli muido neide põlw?

Tennä olli wäega hä; sest Jummal olli neid litte ilusa aja sisse wändnu, kumb Paradiis kutsutad. 1 Mos. 2, 15.

21. Ent kas omma ka meise eesmätsse wannanda se hä polwe mannu jönu.

Ei olle; eng. gramä, omma hukatusse. Meise soddanu;

sest et nemmä üttest ärräleestust puust Paradisiin sönu nint Jummalat wasta suure pattu teann. 2. Prof. 1, 1-6.

22. Kas Adam nint Ewa ütfinda, se pattu läbbi, sure hukatusse sisse saddanu?

Ei mitte, enge kii inimitisse ätten neiwega.

Rom. 5, 18. Otse kai ütse pattu perrost hukatus og tulnu kige inimitisse päle, nida om ka, läbbi ütse, digusse ello, eko tulnu kige inimitisse päle.

23. Mäwäne om ommete kige inimitisse hukatus?

Se om perris nint teggo: pat, ja kii mes pattust tullep. Rom. 3, 23.

24. Mes tullep pattust, wai mes om pattu palk?

Se om Jumjala wiha nint nuhtus, sarm nint pörgo: hand. Rom 6, 23. Pattu palk om surm. Rom. 1, 18. Jumala wiha arwaldetas talwast ülle kige inimitisse Jumjala wallatusse nint ülleohro. Rom. 2, 8. 9. Wain nint wiha, oht nint hädda ülle kige inimitisse henge, se furia teep.

25. Ent kes om kii inimissi sest iurest hukatussest, kohhe sisse nemmä kii omma saddanu, ärrälunnastanu?

Jesus Kristus. Eit. 2, 13. 14.

26. Kes om Jesus Kristus?

Jumjala Poig, töttelik Jummal nint ka töttelik inimitane. 1. Jan. 4, 15. Jan. 1, 1. Rom. 9, 5. 1 Tim. 2, 5.

27. Kuis om Kristus meid ärrälunnastanu?

Kui temmä Jesäle om sönnawötlik olu surmani ja ristisurmani.

Mat. 5, 19. Otse kai läbbi ütse inimitesse wallatusse pallo pättastid om sanu: nida om ka, läbbi ütse Sönnawötmissse pallo digeda sanu.

28. Kuis om Kristus Jesäle sönnawötlik olu?

Kui temmä om sädust täitnu nint surma sisse lönnu ja panna werd ärrawallanu.

29. Kas om Kristus surma jäna?

Ei mitte, enge temmä om koolij illesoem nint istus pälid Jumjala se Jesä hääl kael. Mark. 16, 6. 19.

30. Mes om Kristus meile se läbbi, et temmä Jesäle om sönnawötlik olu surmani ja ristisurmani, sattu?

Umo nint pattuudisandmiss, eko nint õnnipust.

1. Jan. 1, 7. Jesusse Kristusse werd pohhanap meid

Pigest pattust. Röm. 3, 23. 24. 25. All sawa ilma ärräörjämistöjela öiges, temma armust, läbbi se ärrälunnastamisese, kumbi Jesuse Kristuse läbbi om sündinu, kumba Jummal om saadnu ärräleppitamisese, läbbi ussu, temmä werren.

31. Ent kumb es ne inimisese ennege omma, kumma sest ossalibtus sawa, mes Kristus meile om saatnu?

Mo, kumma pattust ümbrekdändwa nink Jesuse Kristuse se siöse ussua. Ap. Teg. II. 20, 21. pqt. 26, 20.

32. Mes om öige ussu saggü?

Arm Jummal, esä henne nink ka lähemba wasta.

33. Res sadap meije sisen ussu?

Pühhä Walm.

34. Nink läbbi sadap temmä seddä?

Läbbi pühhä sönnä nink pühhä Sakramenti. Röm. 10, 17. 14.

35. Mittus Sakramenti om ommete wassien Testamentin?

Kats, Ristimisese - nink Altari - Sakrament.

36. Mes om Ristimine?

Ristimine om Kristuse. Saadmine, kan Jummalist meest nink wainust wassiest sünditetas, se om neide henge kuuju ärräparrandetas; nink neid ka kristlikko Rõggoduse se se häeswoetas.

37. Mes annap ehk sadap Ristimine?

Temma sadap pattuandisandmist, pääsop ärrä surmasi nink luvattisi nink annap iggäwesi õnnistust. Ewef. 5, 26. 1 Petr. 3, 21.

38. Kellele annap temmä seddä?

Õile, kumma se mannu säwa, mes nemmä pühhän ristimisest, esä ehk Wadderide läbbi, omma tootanu.

39. Mes ollet sinna pühhän Ristimisest tootanu?

Ma olle tootanu ärräwandu luvattit, sil temmä több nink teiko sil temmä asju nink lombid, nink ussu Jummal se Jesä, Poja nink pühhä Waimo siöse.

40. Mes om se pühhä Altari - Sakrament?

Se om melle Jösanda Jesuse Kristuse ihho nink werre sammine lewa nink wina al. 1 Kor. 10, 16.

41. Mitles peät sinna pühhä Altari - Sakramenti wõtmas nink law walle minnema?

Jesuse Kristuse surma mälemuseses. 1 Kor. 11, 26. Si jagade lui tesse jöwa lewa jöde nink se karrika se jöde se karrige Jösanda surma.

42. Kuis sinna pühhan Altari = Sakramentii Jesusse
Kristusse surma peät mälletäma?

Nida, et minno uss se läbbi saap kinnitetus nina minno
heng saap rarowitsetus.

43. Kas sulle sis ussu nin' ussu = Sinnitäsle ja henge
rawwitsemisse perrä peap himmo ollema, kui sinna
lawwale läät?

Ja peap.

44. Kuis peät sinna teggema, et sulle se himmo tulles?
Ma peä mötlema, et ma ilma ussuta buffan olle.

Mark. 16, 16. Ne ei ussu, se saap ärräsunnitus. Ebr.
11, 6. Usuta ei woi teäle Jummalä mele perräsi olla.

45. Kelle sissen woip pühhä Waim ennege ussa
tallitada?

Neibe sissen, kumma hämelega hendä tahhama, figesi
ello-tiggebussest, lasse pohhastada nin' ärräparrandada.

46. Kas sul sis se meel peap ollema, figesi ello-tigge-
bussest hämelega lähtäda, kui sinna tullakikkul
tabhat lawwale minnä?

Ja peap; kanna ma mudo ei ölle häste walmistetu
lawwakkäämisse wasta.

47. Kuis sinna perrän lawwakkäämisse ikkes peät
elläma?

Jummalä, minno Jossanda hämele nin' tahtimise perrä.

48. Mes om Jummalä, meise Jossanda hämeleliä
tahtimine?

Et melle, Kristusse sisse peäme ussima; temmä oppetuuse
perrä Jummalat armastama; tehdä pallesma, kitta nin'
teunnäma; temmä päle ka lootma; ja ka venne nin' omma
lähheimo wasta figesuggust hääd hämelega teggema nin' kige
kurja eest hendä holdama; risti ja willitust se wassa kannata-
kikkul kannatama. 1 Jan. 3, 23. 5, 2. 3. 2 Petr. 1, 5. 6. 7.
1 Epafal. 4, 2. 3. 4. 5

49. Kui sinna ikkes nin' allasi sesamma Jummalä taht-
mise perrä ellät, min es se sulle sis tunnistu arwip?

Et ma ussillit tunnistane olle.

50. Kui sinna sis nida ussutawas jäät otsani, hobhes
sis wimäte sinno heng saap?
emma saap taiwatie, iggäwerse romio sisse.

51. Kobbes sinno ihho saap, kui sinna folet?

Temmä saap muhda; ent wilmjel päwoal saap Kristus seddä lälle foolisti ülesärrätama. Jan. 5, 28. Se tund tullep, kummal lii, kumma handa sisse omma, sava temmä hääd kuulma; nint kumma hääd omma tennu, ne sava etterukema ello ülestõdesemisese; ent kumma kuisa omma tennu sunduse ülestõdesemisese.

52. Kobbes ne kuisa nint umbuslia sis sava?

Ne sava porguite. Matt. 25, 46. Temmä (ne kuisa) sava igawetse wallo sisse minnema; ent ne õigeda igawetse ello sisse

53. Kes saap uskille nint umbuskille ütškõrd seddä? Kobbut moimma?

Jesüs Kristus. Matt. 25, 11-46. Jan. 5, 27. Nint temmä om tälle moimust andnu kobbut õhõwäda. Matt. 25, 13. Sererräst wälwke, sest teile ei tša mitte seddä päiwä ei ka seddä tundi, kummal se Inimise potg tullep.

Handwritten notes in a cursive script, including the words "om" and "Kuisa".

